

KANSER SA OVARY

Nagkakaroon ng kanser sa ovary kapag ang mga cancerous na selula ay nabuo sa, malapit, o sa panlabas na layer ng isa o parehong mga ovary.

Ang bihira, ngunit agresibong sakit na ito ay nasa ikalima sa mga pagkamatay sa kanser sa mga kababaihan, na nagdudulot ng mas maraming pagkamatay kaysa sa iba pang kanser sa reproductive system ng babae.

Mga Senyales at Sintomas

Bigyang-pansin ang iyong katawan at alamin kung ano ang normal para sa iyo.

Ang kanser sa ovary ay maaaring maging sanhi ng isa o higit pa sa mga senyales ito:

- Pagdurugo ng pwerta (lalo na kung lampas ka na sa menopause) o hindi normal na discharge mula sa iyong pwerta
- Pananakit o presyon sa bahagi ng balakang o tiyan
- Mabilis mabusog o nahihirapang kumain
- Pagbabago sa iyong mga gawi sa banyo gaya ng mas madalas o kagustuhang umihi
- Pananakit ng likod
- Pamamaga

Mga Salik ng Panganib

Lahat ng kababaihan ay nanganganib na magkaroon ng kanser sa ovary, ngunit mas malamang na magkaroon ng sakit na ito ang matatandang babae.

Ang kanser sa ovary ay kadalasang nabubuo pagkatapos ng menopause.

- Pagkakaroon ng sobrang timbang o katabaan
- Huli na ng nagkaroon ng mga anak o hindi kailanman nagkaroon ng isang full-term na pagbubuntis
- Pag-inom ng mga gamot sa hormone pagkatapos ng menopause
- Pagkakaroon o nagkaroon ng kasaysayan ng pamilya ng kanser sa ovary, kanser sa suso, o kanser sa bituka
- Paggamit ng mga gamot sa pagkabaog
- Paninigarilyo
- Pagkakaroon ng endometriosis

Pag-iwas

- Pananatili sa isang malusog na timbang o hindi pag-inom ng mga gamot na pamalit sa hormone pagkatapos ng menopause
- Mga oral contraceptive (mga pills sa pagpigil sa panganganak) sa loob ng higit na limang taon
- Gynecologic surgery: Pagkakaroon ng tubal ligation (mga tubo na nakatali), inalis ang mga ovary, o hysterectomy (tinatanggal ang matris)
- Kung ang iyong pamilya ay may kasaysayan ng kanser sa ovary, isaalang-alang ang pagpapayo at pagsusuri sa genetic

Mga bilang

Ayon sa isang Sentro ng pag-aaral sa Kanser ng Unibersidad ng Hawai'i, ang mga Katutubong babae sa Hawaii ay mayroong **36 porsyentong mas mataas na panganib** para sa kanser sa ovary kaysa sa mga Puting babae.

Sa mga etnikong Asyano, ang mga Asyano Indiyano/Pakistani ang may **pinakamataas na bilang ng kanser sa ovary** (Lee et al., 2019).

Ang mga Chinese, Filipino, at Japanese na kababaihan ay mayroong **makabuluhang mas mataas na bilang** ng malinaw na selula ng kanser sa ovary. (Lee et al., 2019)

Pagsusuri sa Kanser sa Ovary:

Walang simple o maaasahang paraan para suriin ang kanser sa ovary.

Dahil walang maaasahang pagsusuri, mahalaga na bigyang-pansin ang iyong katawan at alamin kung ano ang normal para sa iyo.

Kung may napansin kang pagbabago na hindi normal sa iyong katawan, makipag-ugnayan sa iyong doktor.

Tanungin ang iyong doktor kung dapat ka bang sumailalim sa isang diagnostic na pagsusuri, gaya ng isang rectovaginal pelvic exam, transvaginal ultrasound, o isang CA-125 na pagsusuri sa dugo kung mayroon ka ng kahit ano sa mga hindi maipaliwanag na senyales o sintomas ng kanser sa ovary.

Makakatulong ang mga pagsusuring ito na mahanap o magamot ang isang kanser sa ovary.

(Mula sa Centers for Disease Control and Prevention)

Mga mapagkukunan

- **Ovarian Cancer Research Alliance:** ocrahope.org
- **National Ovarian Cancer Coalition:** ovarian.org
- **National Cancer Institute:** cancer.gov
- **American Cancer Society:** cancer.org/cancer-information-in-other-languages.html
- **'Imi Hale Native Hawaiian Cancer Network:** imihale.org/education_materials.htm#CancerScreening
- **Asian American Health Initiative:** aahinfo.org/english/programs/progCancerInit.php#cprogram
- **California State University, Fullerton:** wincart.fullerton.edu/cancer_edu/index.htm